

فصلنامه علمی - پژوهشی روان‌سنجی
دوره نهم، شماره ۳۳، تابستان ۱۳۹۹
صفحات: ۴۳ - ۳۱

تاریخ دریافت مقاله: ۹۸/۷/۱۳
تاریخ پذیرش مقاله: ۹۸/۱۰/۲۰

استانداردسازی مقیاس شبکه‌های اجتماعی برای دست‌اندرکاران برنامه‌های ورزشی
صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

Social Networks Scale Standardization for People Who Contribute to Making Sports Programs of the Islamic Republic of Iran Broadcasting

*حسین زکائی، سید حمید سجادی هزاره، فرشاد تجاری، عبدالرضا امیرتاش^۲

Abstract

Successful communications have become a top priority around the world. The purpose of this study was to develop a standard tool in social networks. The review of history and the theoretical basics suggest that several factors have impact on social networks, but no credible tools have been designed to reveal social networks. After studying the theoretical basics and previous literature, identifying various factors and interviewing with 17 media and social networks experts, 21-item toolkit was prepared. Also, this "social networks" scale is filled out by a random selection of 211 experts.

چکیده

ارتباطات موفق در تمامی دنیا به یک اولویت اصلی تبدیل شده است. هدف پژوهش حاضر تهیه و تدوین ابزاری استاندارد در حیطه شبکه‌های اجتماعی بوده است. مرور پیشینه و مبانی نظری حاکی از آن است که عوامل متعددی بر شبکه‌های اجتماعی موثر است اما در این زمینه ابزار معتبری برای آشکارسازی شبکه‌های اجتماعی طراحی نشده است. پس از بررسی مبانی نظری و ادبیات پژوهش و شناسایی عوامل مختلف و مصاحبه با ۱۷ صاحب نظران رسانه و شبکه‌های اجتماعی ابزار ۲۱ سوالی تهیه گردید. همچنین این مقیاس «شبکه‌های اجتماعی» توسط ۲۱۱ نفر از کارشناسان و صاحب نظران به صورت گزینش تصادفی پر گردیده است. برای تعیین پایایی

۱. نویسنده مسئول: دکتری مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی، دانشگاه آزاد واحد تهران مرکزی

Email: hzokaa@yahoo.com

۲. استادیار گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی، دانشگاه آزاد واحد تهران مرکزی

۳. استادیار گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی، دانشگاه آزاد واحد تهران مرکزی

۴. استادیار گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی، دانشگاه آزاد واحد تهران مرکزی

Cronbach's alpha was used to determine the reliability of the questions. Structural validity and analysis were performed by SPSS 22 software. Questionnaire was analyzed in terms of exploratory, reliability and validity factors under the informing, trust, diversity and broadness factors. Finally, it was found that this tool had appropriate validity and reliability and desirable psychometric characteristics. This tool has been standardized for the people who contribute to making sports programs of the Islamic Republic of Iran Broadcasting and it is recommended that this tool should be customized to be applied in other communities.

Keywords: IRIB People who contribute to making sports programs, Social Networks Scale Standardization, Sports Programs

سوالات از آلفای کرونباخ استفاده گردید. روایی سازه و تحلیل‌ها توسط نرم افزارهای SPSS نسخه ۲۲ صورت گرفت. پرسشنامه تحت عوامل اطلاع‌رسانی، اعتماد و تنوع و گستردگی مورد تحلیل عامل اکتشافی، پایایی و روایی قرار گرفت. همچنین و در نهایت مشخص گردید که ابزار دارای روایی و پایایی مناسب و ویژگی‌های مطلوب روان‌سنجی می‌باشد. این ابزار میان دست‌اندرکاران برنامه‌های ورزشی صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران استاندارد گردیده است و پیشنهاد می‌شود این ابزار در سایر جوامع نیز مورد بومی‌سازی قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: استانداردسازی مقیاس شبکه‌های اجتماعی، برنامه‌های ورزشی، دست‌اندرکاران برنامه‌های ورزشی صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

مقدمه

امروزه منابع انسانی غنی در سازمان‌های کارآمد، جزو مهم‌ترین دارایی‌های سرمایه‌های سازمان‌ها محسوب می‌شوند (جسیک، ۲۰۱۸). با کمک چنین گنجی، اتخاذ مناسب سیاست‌های سازمانی و تدوین راهبردهای مناسب شغلی می‌توانند زمینه رشد و توسعه سازمان و کشورها فراهم شود (لوری، ۲۰۱۸). جامعه‌شناسان اغلب معتقدند که منابع شکل‌دهنده‌ی جوامع گذشته مشخص بوده است اما امروزه منابع تحت دستخوش تغییر و دگرگونی واقع شده است (ریچر و همکاران، ۲۰۱۸). در گذشته افراد در محیط‌های کوچک و بسته زندگی می‌کردند و کمتر با دنیای خارج ارتباط داشتند؛ اما امروزه به دنبال مدرنیته و ظهور فناوری‌های نوین اطلاعاتی و ارتباطی نقش مکان بسیار کم‌رنگ شده است؛ زیرا رسانه‌ها و فناوری‌های نوین اطلاعاتی و ارتباطی می‌توانند فرد را از مکان خود او جدا کنند و به جهان پیوند بزنند (خانی جزنی، ۱۳۸۸).

امروزه، یکی از مهم‌ترین مباحث مورد توجه اندیشمندان اجتماعی که می‌تواند به‌طور مستقیم و غیرمستقیم بر جامعه تأثیرگذار شبکه‌های اجتماعی می‌باشند (سولارد و همکاران، ۲۰۱۸). ارتباطات اجتماعی و افزایش دانش اجتماعی هم بر بهره‌وری افراد و گروه‌ها تأثیر می‌گذارند (پوتنام، ۲۰۱۶).

در این میان صدا سیما نیز نقش اساسی و کلیدی در کارکرد، اطلاع‌رسانی و آموزش و فرهنگ‌سازی شبکه‌های اجتماعی دارد (شیبانی، ۱۳۹۶). سازمان‌های ورزشی عصر حاضر به‌طور مداوم در معرض تغییرات عجیب شبکه‌های اجتماعی قرار دارند و ضروری است تا این سازمان‌ها برای حفظ رسالت خود از طریق یادگیری و سایر روش‌های علمی عملکرد خود و شبکه‌های اجتماعی را غنی سازند (لوری، ۲۰۱۷). شبکه‌های اجتماعی اینترنتی پایگاه یا مجموعه پایگاه‌هایی هستند که امکانی فراهم می‌آورد تا کاربران بتوانند علاقه‌مندی‌ها، افکار و فعالیت‌های خودشان را با دیگران به اشتراک بگذارند و دیگران هم این افکار و فعالیت‌ها را با آنان سهیم شوند. یک شبکه اجتماعی، مجموعه‌ای از سرویس‌های مبنی بر وب است که این امکان را برای اشخاص فراهم می‌آورد که توصیف‌های عمومی یا خصوصی برای خود ایجاد کنند، یا با دیگر اعضای شبکه ارتباط برقرار کنند، منابع خود را با آن‌ها به اشتراک بگذارند و از میان توصیف‌های عمومی دیگر افراد، برای یافتن اتصالات جدید استفاده کنند (بوید و الیسون، ۲۰۰۷). به‌طور کلی در تعریف شبکه‌های اجتماعی می‌توان گفت شبکه‌های اجتماعی سراچه‌هایی هستند که از یک سایت ساده مانند موتور جستجوگر با اضافه شدن امکاناتی مانند چت و ایمیل و امکانات دیگر خاصیت اشتراک‌گذاری را به کاربران خود ارائه می‌دهند. شبکه‌های اجتماعی، محل گردهمایی صدها میلیون کاربر اینترنت است که بدون توجه به مرز، زبان، جنس و فرهنگ، به تعامل و تبادل اطلاعات می‌پردازند. سینتز و فیروز (۲۰۱۵) در واقع شبکه‌های اجتماعی برای افزایش و تقویت تعاملت اجتماعی در فضای مجازی طراحی شده‌اند.

نصیری و همکاران (۱۳۹۱) معتقد است که احتمالاً استفاده آزاد از امکاناتی چون اینترنت و شبکه‌های اجتماعی مجازی در خانواده‌هایی بیشتر رواج دارد که اعتقادات و باورها و سواد آنان ضعیف‌تر از دیگر خانواده‌ها است؛ اما این مسئله از عامل دیگری نیز سرچشمه می‌گیرد و آن این است که چون در جامعه ما از اینترنت، شبکه‌های اجتماعی مجازی و ماهواره اکثراً به‌صورت منطقی استفاده نمی‌شود و این رسانه‌ها و امکانات اطلاعاتی و ارتباطاتی، بیشتر مروج فرهنگ مادی‌نگری و لذت‌جو و فردگرایانه غربی هستند در واقع، در دنیای کنونی که انفجار اطلاعات در آن به وقوع

ISoulard et al

Putnam

Boyd & Alison

پیوسته و بخش عظیمی از انسان‌ها و به‌ویژه جوانان در معرض پیامدهای آن قرار گرفته‌اند، که چه‌بسا از دیگر کشورها بر اساس اثر مستقیم شبکه‌های اجتماعی، تأثیر می‌پذیرند (علی‌محمد، ۱۳۹۴). ابزار مناسب و استاندارد در راستای شبکه‌های اجتماعی کار را برای سایر محققان آسان می‌سازد.

کاراکا و همکارانش (۲۰۱۹) به استانداردسازی پرسش‌نامه شبکه‌های اجتماعی میان ۲۶۷ دانشجو و فارغ تحصیل صورت گرفت که ابزار دارای پایایی ۰/۸۷ بوده است و تحلیل عامل اکتشافی برای پرسشنامه ۲۶ سوالی روایی سازه را تایید کرد. همچنین بشیر و گوپتا (۲۰۱۸) به استانداردسازی پرسشنامه سرمایه اجتماعی پرداخت که تحقیق میان ۴۲۰ دانشجویان هندی مقاطع تحصیلی بالا در میان شبکه‌های اجتماعی تویت، فیس‌بوک، لینک‌این، اورکوت، گوگل پلاس صورت گرفت و دارای پایایی (آلفای ۰/۸) و روایی مطلوب بوده که روایی سازه چهار عامل شبکه برای کسب دانش، کسب روابط اجتماعی، تفریح و سرگرمی و کسب آگاهی و اطلاعات مشخص گردید. و همچنین لی وزنک (۲۰۱۵) به بررسی روایی و پایایی ابزار شبکه‌های اجتماعی براساس روش خودگزارش دهی میان افراد تحصیل کرده، پرداخته و نتایج تحلیل عامل اکتشافی بیانگر این بوده است که ابزار دارای اعتبار و پایایی مناسب، دارای سه خرده مقیاس اطمینان، اطلاعات، ارتباطات بوده و همچنین پایایی یا آلفای ۰/۸ بوده است و همچنین هویسن و همکارانش (۲۰۱۱) که ابزار دارای روایی سازه و پایایی به روش دونیمه سازی بوده است مطالعات نگاشته اندک پیرامون ابزار استاندارد برای شبکه‌های اجتماعی ما را به استاندارد سازی ابزار حاضر واداشت.

روش

پژوهش حاضر در چهارچوب رویکرد ابزارسازی صورت گرفته است که در ابتدا با روش مصاحبه ژرف نگر به صورت هدایت شده ابزار گردآوری شده است و ۱۰ نفر از متخصصین و صاحب نظران رسانه و شبکه‌های اجتماعی ابزار را مورد بررسی روایی محتوایی قرار دادند و پرسشنامه‌ای شامل ۲۱ گویه تهیه گردید که دارای زیر مقیاس‌های گستردگی و تنوع، اطلاع‌رسانی و اعتماد بوده است که پرسشنامه توسط ۲۱۱ نفر از کارشناسان و صاحب نظران شبکه‌های اجتماعی بصورت گزینش تصادفی پر شده است. همچنین برای تعیین پایایی از آلفای کرونباخ استفاده شده و سپس تحلیل عامل اکتشافی توسط نرم‌افزارهای SPSS نسخه ۲۲ صورت گرفت.

یافته‌ها

تحلیل عاملی اکتشافی یکی از رویکردهای آماری است که در آن اعتبار ابزار مورد استفاده مورد بررسی قرار می‌گیرد. به این منظور برای رسیدن به هدف مورد نظر بایستی به ۴ سؤال زیر پاسخ داده شود. سؤال (۱): آیا مجموعه‌ای از معرف‌ها به تعداد کمتری از عوامل (حداقل یک عامل) قابل تقلیل است؟

سؤال نام‌برده اولین مرحله در رویکرد تحلیل عاملی اکتشافی است که بایستی به آن پاسخ داده شود، به این منظور از آزمون بار تلت و آزمون کفایت نمونه‌گیری استفاده شد.

جدول ۱: میزان تفاوت بین دو ماتریس بر اساس آزمون بار تلت

KMO	آماره بار تلت (توزیع کائی-اسکوئر)	درجه آزادی	سطح معناداری
۰/۹۳۸	۷۱۴۳/۵۷۹	۲۱۰	۰/۰۰۱

بر حسب مقادیر برآورد شده توزیع کائی‌اسکوئر برای تفاوت میانگین بین دو ماتریس در سطح خطای ۰/۰۰۱ معنادار است، به عبارتی دیگر مقدار خطای آن برابر با ۰/۰۰۱ است و از آنجا که این مقدار خطای از ۰/۰۵ کمتر است، لذا می‌توان گفت توزیع دو ماتریس با هم برابر نیستند. در نتیجه شرط حداقلی برای پاسخ به سؤال برقرار شد؛ اما یکی دیگر از معیارهای که در ارتباط با سؤال اول بایستی به آن پاسخ داده شود، معیار کفایت نمونه‌گیری است که برای فهم بهتر آن از جدول زیر که استانداردهای این معیار معرفی می‌کند استفاده شده است.

جدول ۲: میزان تفاوت بین دو ماتریس بر اساس آزمون بار تلت

وضعیت	دامنه
عالی	بزرگ‌تر از ۰/۹۰
بسیار خوب	۰/۸۰ تا ۰/۹۰
خوب	۰/۷۰ تا ۰/۷۹
متوسط	۰/۶۰ تا ۰/۶۹
قابل قبول	۰/۵۰ تا ۰/۵۹
غیرقابل قبول	کمتر از ۰/۵۰

ℒExploratory factor analysis

℘Bartlett's test

℘Kaisre-Meyre-Olkin measure of sampling adequacy

با استناد به نتایج جدول بالا مشخص می‌شود که واریانس مشترک بین عامل‌ها بالاست و حداقل یک عامل استخراج خواهد شد، به عبارتی دیگر در نمونه‌ای که مطالعه شد و تحلیل عاملی بر روی آن‌ها انجام گرفت کوواریانس به اندازه کافی وجود دارد، در واقع می‌توان گفت ضرایب همبستگی به اندازه‌های بزرگ هستند که قابلیت اجرای تحلیل عاملی را به دست می‌دهند، چرا که مقدار معیار کفایت نمونه‌ای در این پژوهش برابر با (۰/۹۳۸) حاصل گردید که نه تنها وضعیت بسیار خوبی را رقم می‌زند بلکه نشان می‌دهد که واریانس مشترک بین آزمون قابل قبول و با معنا و مفهوم است. در نتیجه می‌توان گفت مجموعه‌ای از معرف‌ها به تعداد کمتری از عوامل (حداقل یک عامل) قابل تقلیل است.

سؤال (۲): معرف‌ها به چند عامل قابل تقلیل است؟

سؤال نام‌برده دومین مرحله در رویکرد تحلیل عاملی اکتشافی است که بایستی به آن پاسخ داده شود، به این منظور از آزمون آماره ویژه مقدار و نمودار سنگ‌ریزه استفاده شد.

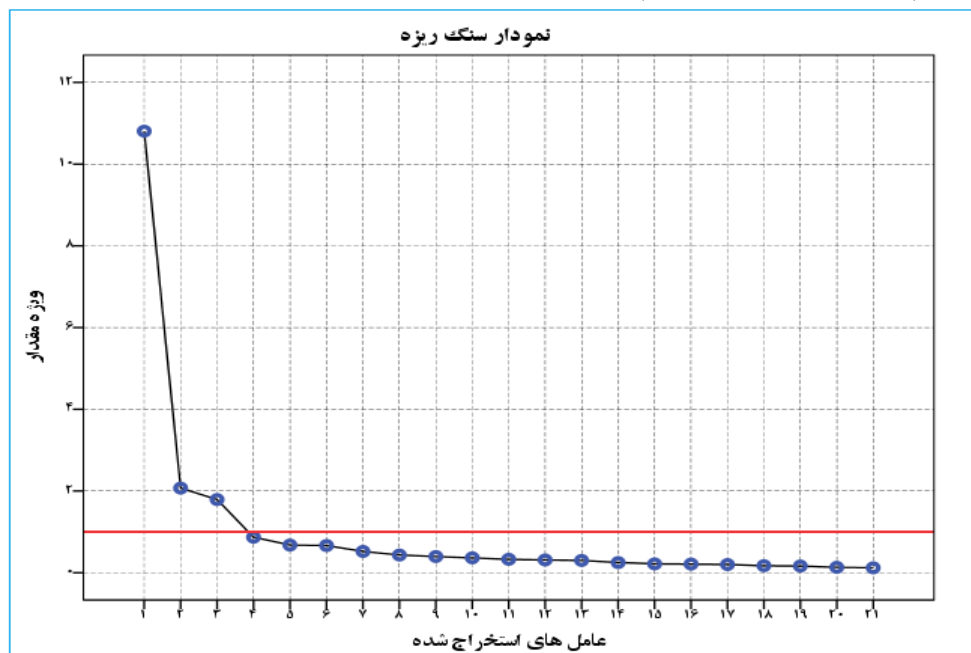
جدول ۳: برآورد واریانس استخراج شده با استفاده از ویژه مقدار

اجزاء	مجموع	درصد واریانس	درصد تجمعی
۱	۱۰/۸۰۶	۵۱/۴۵۷	۵۱/۴۵۷
۲	۲/۰۷۰	۹/۸۵۶	۶۱/۳۱۳
۳	۱/۷۹۰	۸/۵۲۴	۶۹/۸۳۶
۴	۰/۸۶۹	۴/۱۳۹	۷۳/۹۷۶
۵	۰/۶۷۸	۳/۲۲۷	۷۷/۲۰۳
۶	۰/۶۵۵	۳/۱۶۸	۸۰/۳۷۱
۷	۰/۵۲۲	۲/۴۸۶	۸۲/۸۵۷
۸	۰/۴۳۳	۲/۰۶۴	۸۴/۹۲۱
۹	۰/۳۹۶	۱/۸۸۵	۸۶/۸۰۷
۱۰	۰/۳۶۳	۱/۷۲۸	۸۸/۵۳۵
۱۱	۰/۳۲۷	۱/۵۵۷	۹۰/۰۹۲
۱۲	۰/۳۱۲	۱/۴۸۸	۹۱/۵۸۰
۱۳	۰/۳۰۱	۱/۴۳۳	۹۳/۰۱۳
۱۴	۰/۲۵۰	۱/۱۹۱	۹۴/۲۰۴
۱۵	۰/۲۱۸	۱/۰۳۷	۹۵/۲۴۱
۱۶	۰/۲۱۱	۱/۰۰۷	۹۶/۲۴۸

Eigenvalue
Screeplot

اجزاء	مجموع	درصد واریانس	درصد تجمعی
۱۷	۰/۳۰۱	۰/۹۵۹	۹۷/۲۰۷
۱۸	۰/۱۷۱	۰/۸۱۳	۹۸/۰۲۰
۱۹	۰/۱۶۳	۰/۷۷۵	۹۸/۷۹۵
۲۰	۰/۱۳۲	۰/۶۳۰	۹۹/۴۲۵
۲۱	۰/۱۲۱	۰/۵۷۵	۱۰۰/۰۰۰

با توجه به مقادیر برآورد شده ۲۱ معرف هر کدام یک واحد واریانس دارند. در این بین عامل اول ۱۰/۸۰۶ واحد واریانس از کل ۲۱ واحد را واریانس جدا می‌کند. در واقع عامل اول ۵۱/۴۵۷ درصد واریانس را از کل واریانس‌های موجود در ۲۱ واحد تبیین می‌کند. عامل دوم که از مجموع واریانس باقیمانده استخراج شده است توانسته ۲/۰۷۰ واریانس باقیمانده را تبیین کند و در مجموع در مقایسه با ۲۱ واحد واریانس مقدار ویژه مقدار آن برابر با ۹/۸۵۶ درصد شده است. همچنین مشخص شد که عامل سوم ۱/۷۹۰ درصد از واریانس باقیمانده را استخراج می‌کند. لذا با این نتیجه می‌توان گفت که عامل‌های اول، دوم و سوم به لحاظ آماری توجیه دارند، درحالی‌که عامل‌های پایین‌تر از آن‌ها فاقد توجیه آماری هستند. چراکه مقدار واریانس موجود در هر کدام از آن‌ها از مقدار واریانس موجود در هر کدام از معرف‌ها کمتر است، در نتیجه تنها عامل‌های اول، دوم و سوم به لحاظ آماری با معنا و مفهوم است.

نمودار ۱: عامل‌های استخراج‌شده با استفاده از نمودار سنگ‌ریزه

بر اساس نتایج حاصل شده در نمودار سنگ‌ریز که در محور X آن عامل‌های استخراج شده قرار دارند، تنها سه عامل توانسته‌اند مقدار واریانس بیشتر از واریانس هر معرف را به دست آورند که بر همین اساس با استفاده از خط مرجع (خط قرمز) تنها عوامل اول، دوم و سوم با معنا و مفهوم هستند.

سؤال (۳): هر معرف بر روی کدام عامل بارگذاری می‌شود؟

سؤال نام‌برده سومین مرحله در رویکرد تحلیل عاملی اکتشافی است که بایستی به آن پاسخ داده شود، به این منظور از بارهای عاملی استفاده شد.

در این بخش نقاط برش بارهای عاملی بر اساس جدول استیونز (۲۰۰۲) برابر با ۰/۵۱۲ انتخاب گردید؛ و برای این که مشخص شد چه معرف بر روی کدام عامل و با چه وزنی بارگذاری می‌شود از رویکرد چرخش مایل استفاده شد.

جدول ۴: بارگذاری بارهای عاملی با استفاده از چرخش مایل

معرف‌ها	عامل‌ها		
	۳	۲	۱
تنوع و گستردگی - ۳			۰/۸۳۸
تنوع و گستردگی - ۲			۰/۸۲۸
تنوع و گستردگی - ۱			۰/۸۱۷
تنوع و گستردگی - ۴			۰/۷۷۷
تنوع و گستردگی - ۶			۰/۷۶۰
تنوع و گستردگی - ۷			۰/۷۲۴
تنوع و گستردگی - ۵			۰/۶۳۵
اطلاع‌رسانی - ۴	۰/۷۹۲		
اطلاع‌رسانی - ۳	۰/۷۹۱		
اطلاع‌رسانی - ۷	۰/۷۶۶		
اطلاع‌رسانی - ۵	۰/۷۶۵		
اطلاع‌رسانی - ۲	۰/۷۲۸		
اطلاع‌رسانی - ۶	۰/۷۰۶		
اطلاع‌رسانی - ۱	۰/۶۸۹		
اعتماد - ۷	۰/۸۴۲		

معرف‌ها	عامل‌ها		
	۳	۲	۱
اعتماد-۵	۰/۸۲۶		
اعتماد-۶	۰/۸۱۷		
اعتماد-۴	۰/۷۴۷		
اعتماد-۲	۰/۷۰۶		
اعتماد-۳	۰/۶۹۴		
اعتماد-۱	۰/۵۶۶		

با استناد به نتایج جدول بالا مشخص شد که چه معرفی بر روی کدام عامل بارگذاری می‌شود، بر روی عامل اول معرف‌های (تنوع و گستردگی ۱ تا ۷) بارگذاری شد. بر روی عامل دوم معرف‌های (اطلاع‌رسانی ۱ تا ۷) و بر روی عامل سوم معرف‌های (اعتماد ۱ تا ۷) بارگذاری شد.

سؤال (۴): چه نامی می‌توان برای عامل‌های استخراج‌شده گذاشت؟

سؤال نام‌برده آخرین مرحله در رویکرد تحلیل عاملی اکتشافی است که بایستی به آن پاسخ داده شود، به این منظور از عبارت معرف‌ها استفاده شد.

جدول ۵: نام‌گذاری عامل‌ها بر اساس معرف‌های استخراج‌شده

عامل‌ها		
۳	۲	۱
اعتماد	اطلاع‌رسانی	تنوع و گستردگی

بر اساس نتایج جدول بالا در این پژوهش تنوع و گستردگی عامل اول، اطلاع‌رسانی عامل دوم و اعتماد عامل سوم نام‌گذاری می‌گردد.

جدول ۶: مقادیر بارهای عاملی متغیر شبکه‌های اجتماعی

معرف	λ	T-Value	سطح معناداری
SH_1	۰/۶۲۶	۱۵/۵۸۳	۰/۰۰۱
SH_2	۰/۶۸۰	۳۴/۲۴۷	۰/۰۰۱
SH_3	۰/۷۱۶	۳۸/۱۷۲	۰/۰۰۱
SH_4	۰/۶۷۸	۳۴/۷۲۶	۰/۰۰۱

معرف	λ	T-Value	سطح معناداری
SH_5	۰/۸۳۸	۲۹/۱۰۴	۰/۰۰۱
SH_6	۰/۸۰۴	۳۳/۱۱۹	۰/۰۰۱
SH_7	۰/۸۳۶	۱۷/۲۶۲	۰/۰۰۱
SH_8	۰/۸۴۴	۲۰/۶۵۷	۰/۰۰۱
SH_9	۰/۸۳۶	۲۷/۹۵۳	۰/۰۰۱
SH_10	۰/۸۵۸	۳۱/۵۱۱	۰/۰۰۱
SH_11	۰/۸۶۷	۱۷/۸۹۳	۰/۰۰۱
SH_12	۰/۸۷۵	۵۰/۷۰۶	۰/۰۰۱
SH_13	۰/۸۷۲	۳۵/۴۴۵	۰/۰۰۱
SH_14	۰/۸۵۱	۵۱/۱۵۷	۰/۰۰۱
SH_15	۰/۸۶۶	۴۴/۳۳۸	۰/۰۰۱
SH_16	۰/۸۵۵	۴۳/۲۴۳	۰/۰۰۱
SH_17	۰/۸۷۱	۳۸/۲۶۵	۰/۰۰۱
SH_18	۰/۸۲۳	۴۵/۳۱۵	۰/۰۰۱
SH_19	۰/۸۶۸	۵۰/۳۳۰	۰/۰۰۱
SH_20	۰/۸۱۰	۴۰/۰۷۰	۰/۰۰۱
SH_21	۰/۶۲۶	۲۹/۳۸۱	۰/۰۰۱

جدول ۶، بارهای عاملی (λ) را برای هریک از معرف‌های شبکه‌های اجتماعی نشان می‌دهد. بنابر نتایج به دست آمده مقدار بارهای عاملی متغیرهای آشکار (۰/۸۷۵-۰/۶۲۶) از نقطه برش ۰/۵ و مقدار آماره تی آن‌ها نیز از نقطه برش ۲/۵۶۷ بزرگ‌تر بود ($P < ۰/۰۱$) که نشان از اطمینان به سازه دارد.

در پژوهش حاضر نیز به منظور بررسی پایایی (قابلیت اعتماد) ابزار سنجش متغیرها ضریب آلفای کرونباخ محاسبه گردید:

جدول ۷: برآورد ضریب آلفای کرونباخ مربوط به متغیرهای پژوهش

مقدار آلفا	متغیر
۰/۸۳۶	تنوع و گستردگی
۰/۷۷۳	اطلاع رسانی

مقدار آلفا	متغیر
۰/۸۳۱	اعتماد
۰/۸۷۸	شبکه‌های اجتماعی

بحث و نتیجه گیری

هدف این پژوهش تدوین و آزمون استانداردسازی پرسش‌نامه شبکه‌های اجتماعی برای دست‌اندرکاران برنامه‌های ورزشی صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران بود.

امروزه با توجه به حضور در عصر اینترنت و استفاده کاربران از شبکه‌های اجتماعی و نیز انتشار پیام‌هایی با مضمون متفاوت سیاسی، اجتماعی و اقتصادی نیاز به استفاده بهینه از شبکه‌های اجتماعی ملموس‌تر شده است؛ بنابراین با تصویب قوانین، کسب آموزش‌های تخصصی و امنیتی استفاده از اینترنت و پخش برنامه‌های آموزشی توسعه دانش و اطلاعات در شبکه‌های مختلف صدا و سیما و تدوین و انتشار جزوات و کتاب‌های ویژه استفاده مناسب و نقادانه از اطلاعات در سطح عمومی، مدارس و دانشگاه‌ها سعی شده است کاربران شبکه‌های اجتماعی به ارتقای سطح اطلاعات خود ترغیب شوند. چنین استنباط می‌شود که شبکه‌های اجتماعی و افراد عضو در اجتماعات مجازی که تهدیدی برای اجتماعات واقعی هستند حداقل در یک چیز اشتراک دارند و آن علایق و منافع است که به خاطر آن دورهم جمع شده‌اند. میرزایی و همکاران (۱۳۹۵) در مطالعه‌ای تأثیرات و پیامدهای منفی شبکه‌های اجتماعی (فیس‌بوک، توئیتر، لاین، وایبر) بر کاربران گزارش کردند. استفاده از شبکه‌های اجتماعی ناپستی تأثیری در جهت تضعیف ارزش‌های فرهنگی ایرانی داشته و چه بسا شاید باعث تقویت ارزش‌های فرهنگی ایرانی نیز گردد. به نظر می‌رسد ضرورت شبکه‌های اجتماعی مناسب و پژوهش حاضر در راستای وجود ابزاری استاندارد احساس می‌گردد. در جامعه‌ای مانند جامعه ایران می‌توان در باب قدرت رسانه و دنیای دیجیتال و امثالهم صحبت کرد، چه بسا شبکه‌های اجتماعی نامناسب منجر به بحران‌هایی شود که جبران‌ناپذیر است. شبکه‌های اجتماعی می‌تواند حتی مبین هویت، تغییرپذیری و انسان‌های جدید باشد زیرا که بسیاری افراد در اجتماعات مجازی یا شبکه‌های اجتماعی تهدیدی برای اجتماعات اصیل ایرانی باشند، درک محتوای پیام شبکه‌های اجتماعی، میزان گسترش و تنوع دانش، وجود اعتماد در شبکه‌ها محققان را به استانداردسازی ابزار حاضر واداشت که با تحقیقات پیشین همسو بوده است. مقادیر مربوط به برآورد ضریب آلفای کرونباخ بیانگر این است که همبستگی درونی مؤلفه‌های مربوط به متغیرهای اصلی پژوهش در حد بالا برآورد شد. همچنین ابزار دارای روایی سازه یا همان

تحلیل عامل اکتشافی با ضرایب مناسب بوده است، در نتیجه ابزار سنجش مربوط به این مؤلفه‌ها از دقت، پایایی و روایی اندازه‌گیری برخوردارند. به عبارت دیگر ابزار دارای ویژگی‌های مطلوب روان-سنجی است و پیشنهاد می‌شود این ابزار در سایر جوامع نیز مورد استانداردسازی قرار گیرد.

منابع فارسی

- خان جزئی، جمال. (۱۳۸۸). **هویت مجازی**. تهران: مهرتاب.
- شیانی، ملیحه. احمدپور، خسرو. (۱۳۹۶). رابطه بین سرمایه اجتماعی و هویت اجتماعی بین شهروندان رشت. *رفاه اجتماعی*. دوره ۱۷، ش ۶۶، ص: ۲۵۵-۲۹۰.
- میرزایی، مریم. رحیمی، صالح. مرادی، محمود. (۱۳۹۵). بررسی نقش شبکه‌های اجتماعی در تبادلات علمی (مطالعه موردی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه رازی). دوره ۱۹، ش ۱، ۱۸۰-۱۰۳.
- نصیری، بهاره. بخشی، بهاره. هاشمی، سید محمود. (۱۳۹۱). اهمیت آموزش سواد رسانه‌ای در قرن بیست و یکم. *مطالعات رسانه‌ای*. سال هفتم، ش ۱۸، ۱۴۹-۱۵۸.

References

- Bashir, Liyatgat. Savita, Gupta. (2018). Social networking usage questionnaire: development and validation in an Indian higher education context. *Turkish Online Journal of Distance Education-TOJDE October 2018 ISSN 1302-6488*. vol. 19, n. 4, Article 13.
- Boyd, D. M., Ellison, N. B. (2007). Social network sites: Definition, history, and scholarship. *Journal of computer-mediated Communication*. vol. 13, n. 1, 210-230.
- Isik, O., Gumus, H. (2018). Evaluation of effective demographic variables in competition performances of
- Li, Liang, ging. Zheng, Yu. (2015). Research on the validity and reliability of social net work scale based on self reporting method. *International conference of engineering management and information technology Turkish wrestling referees. Journal of Human Sport and Exercise*. vol. 13, n. 1, 60-71.
- Lori A. Living ston Susan Lesley For bes Susan Lesley For bes Nicky Pearson Paul Varia. (2017). Sport officiating recruitment, development, and retention: A call to action.
- Howison, James. Wiggins, Andrea. Crowston, Kevin. (2011). Validity Issues in the Use of Social Network Analysis with Digital Trace Data.

JOURNAL OF THE ASSOCIATION FOR INFORMATION SYSTEMS. vol. 12, n.12 , Article 2.

Karaca, Feride. Yildirime, Osman. Kulakasiz. (2019). *The journal on Addictiction*, 2148-7286.

Putnam, R. D. (2016). Bowling alone: The collapse and revival of American community. *Simon and Schuster*

Reicher, S. D., Haslam, S. A., Platow, M. J. (2018). Shared social identity in leadership. *Current opinion in psychology*

El-Sated, H., Firoz, M. Dzamtoska, S. (2015). Social changes & social media usage amongst Emirati female. *Online Journal of Communication and Media Technologies, Special Issue*, 102-116.